

Vefsn JFF
Pb. 281
8651 MOSJØEN

Saksb.: Christian Brun-Jenssen
e-post: fmnoobj@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 58
Vår ref: 2007/1524
Deres ref:
Vår dato: 28.11.2017
Deres dato:
Arkivkode: 432.1

Underretning om 10 nye naturreservater i Vefsn, Grane og Hattfjelldal

Kongen i statsråd vedtok 10. november 2017 vern av følgende skogområder:

1. Auster-Vefsna naturreservat, Grane og Hattfjelldal kommuner
2. Danielsåsen naturreservat, Grane kommune
3. Bakomsmitt naturreservat, Hattfjelldal kommune
4. Forradalen naturreservat, Grane kommune
5. Geitklauvmyra naturreservat, Grane kommune
6. Indre Pantdalen naturreservat, Hattfjelldal kommune
7. Litle Fiplingdalselva naturreservat, Grane kommune
8. Sirijorda naturreservat, Vefsn kommune
9. Stavasselva naturreservat, Grane kommune
10. Storveltia-Valmåsen naturreservat (utvidelse), Hattfjelldal kommune

Samtidig ble følgende eksisterende vedtak opphevet som følge av det nye vernevedtaket:

1. Forskrift nr 1125 av 25.7.2006 om midlertidig vern av Salomonbergan naturreservat, Hattfjelldal og Grane kommuner, Nordland.
2. Forskrift nr 935 av 4.12.1992 om vern av Storveltia naturreservat, Hattfjelldal kommune, Nordland.

Verneområdene er opprettet med hjemmel i Naturmangfoldloven, vedtatt 19. juni 2009 med ikrafttredelsesdato 1. juli 2009.

Verneforskrifter, kart over naturreservatene og foredrag til kongelig resolusjoner ligger på Klima- og miljødepartementets nettsider <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vernar-unike-skogar-i-nordland/id2578516/> og kan i tillegg fås ved henvendelse til Fylkesmannen i Nordland. Forskrifter for verneområdene kan også lastes ned fra www.lovdatabasen.no. Alle de nye verneområdene ligger inne i Fylkesmannens kartløsning <http://nordlandsatlas.no>.

Dette brevet er sendt grunneier i verneområdet, rettighetshavere, berørte kommuner, Nordland fylkeskommune og andre lokale/regionale instanser og interessegrupper samt alle som har hatt saken på lokal høring. Hvilke gårds- og bruksnummer som er berørt av vernet framgår av § 1 i verneforskriften.

I henhold til § 11 i verneforskriftene skal Miljødirektoratet fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for naturreservatene. Fylkesmannen i Nordland fikk delegert myndigheten i brev av 16.11.2017 fra Miljødirektoratet og forvalter inntil noe annet er

bestemt disse områdene. Hattfjelldal, Grane og Vefsn kommuner fikk samtidig tilbud om forvaltningsmyndighet for områder som i helhet ligger innenfor kommunen. For kommunenes tilbud om forvaltningsmyndighet gjelder samme forutsetninger som ved Miljødirektoratets tilbudsbrev til kommunene 4. desember 2014. Dette innebærer at kommuner som ikke tidligere har hatt forvaltningsansvar må takke ja til alle aktuelle verneområder i kommunen dersom kommunen ønsker å overta forvaltningsansvaret. Kommuner som ønsker forvaltningsmyndighet kan gi tilbakemelding om dette til Miljødirektoratet.

Kommunene

Kommunene skal oppbevare verneforskrifter og kart, jfr. verneforskriftenes § 1. Vi ber derfor om at dette lastes ned fra Klima- og miljødepartementets nettsider. Digitale grenser på SOSI-format kan lastes ned fra Naturbase: <http://karteksport.miljodirektoratet.no/#page=tab1>.

Fylkesmannen ber om at grensene innarbeides i saksbehandlingen og i kommuneplanenes arealdel ved førstkomende revisjon. Tiltak som er begrenset av verneforskriftene skal behandles av forvaltningsmyndigheten i tillegg til ordinær behandling etter gjeldende lovverk. Det anbefales at behandling etter verneforskriften skjer før kommunal behandling da verneforskriften i de fleste tilfeller vil være den mest restriktive.

Grunneier

Berørte gårds- og bruksnummer (gnr/bnr) er gjengitt i § 1 i verneforskriften. Klima- og miljødepartementet vil sørge for at vedtaket tinglyses på vedkommende gnr/bnr.

Vi gjør oppmerksom på at verneforskriften gjelder i tillegg til annet lovverk og at det derfor kan være nødvendig med tillatelse både etter verneforskriften og etter for eksempel plan- og bygningsloven eller motorferdselloven før tiltak eventuelt kan gjennomføres. Dersom ikke annet er nevnt i verneforskriften gjelder lakse- og innlandsfiskloven, viltloven og motorferdselloven.

Erstatning

Eier eller rettighetshaver har rett på erstatning for økonomisk tap som følge av opprettelsen av naturreservatene, noe som reguleres av naturmangfoldlovens § 50. Naturmangfoldlovens § 50 er gjengitt under:

§ 50. (erstatning til eiere og rettighetshavere i verneområder)

En eier eller rettighetshaver i eiendom som helt eller delvis blir vernet som nasjonalpark, landskapsvernområde, naturreservat, biotopvernområde eller marint verneområde, har rett til erstatning fra staten for økonomisk tap når et vern medfører en vanskeliggjøring av igangværende bruk. For bruk som trenger tillatelse fra offentlig myndighet, gjelder retten til erstatning bare hvis tillatelse er gitt før det er foretatt kunngjøring etter § 42.

Når vilkårene etter første ledd er oppfylt, fastsettes erstatningen for tap i igangværende bruk i samsvar med utmålingsreglene i lov 6. april 1984 nr. 17 om vederlag ved oreigning av fast eiendom (ekspropriasjonserstatningslova). Ved anvendelsen av nevnte lov § 10 er det tidspunktet for vernevedtaket som skal legges til grunn.

Kongen fastsetter ved forskrift hva som regnes som igangværende bruk for virksomhet i henhold til

- a) utvinningstillatelse etter lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet (petroleumsloven),*

-
- b) utmål etter lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk (bergverksloven),
 - c) mineralloven.

Loven i sin helhet kan leses på www.lovdatab.no. Som det fremgår av bestemmelsen, har grunneiere og rettighetshavere krav på erstatning når et vernevedtak *medfører økonomisk tap som følge av at en igangværende bruk blir vanskeliggjort*. Restriksjonsnivået for verneområdet fremgår av verneforskriften. Som igangværende bruk regnes den bruk som faktisk foregår på vernetidspunktet, i motsetning til bruk som har opphørt eller ikke kommet i gang. Hva som skal betraktes som vanskeliggjøring og en selvstendig igangværende bruk, i motsetning til bruk som bare er ledd i annen bruk, må imidlertid avgjøres konkret. For skogbruksvirksomhet er kravet til erstatning oppfylt hvis det er sannsynlig at grunneier/rettighetshaver ville ha drevet skogbruk med økonomisk overskudd på det vernede areal dersom vernet ikke hadde kommet.

Vi gjør oppmerksom på at retten til erstatning for restriksjoner på bruksendring som krever offentlig tillatelse (hyttebygging, kraftutbygging og lignende), kun gjelder hvis slik tillatelse var gitt før det ble kunngjort oppstart av verneplanarbeidet.

Fastsettelse av erstatning

Fastsetting av erstatning reguleres av naturmangfoldlovens § 51:

§ 51. (fremgangsmåten ved fastsetting av erstatning)

Staten skal senest ett år etter at vernevedtaket ble truffet, gi tilbud om erstatning etter § 50 til en eier eller rettighetshaver som har fremsatt skriftlig krav om dette innen fire måneder fra vernevedtaket. Departementet kan forlenge fristen og kan også gi oppfriskning for oversittelse av fristen. Bestemmelser i lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) om oppfriskning gjelder så langt de passer.

Blir tilbudet ikke akseptert, kan eier eller rettighetshaver senest seks måneder etter at det ble gitt, sette frem krav for fylkesmannen om at staten begjærer rettslig skjønn for tingretten til fastsetting av erstatning etter § 50.

Skjønnen holdes etter reglene i lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonssaker (skjønnsprosessloven) og reglene i dette ledd. Tingretten kan gi oppfriskning for oversittelse av fristen i annet ledd etter reglene i tvisteloven. For saksomkostninger ved underskjønn gjelder skjønnsprosessloven § 42. Ved overskjønn begjært av staten skal staten dekke grunneierens nødvendige omkostninger. Ved overskjønn begjært av grunneieren får reglene i tvisteloven kapittel 20 anvendelse.

Alle krav om erstatning skal sendes til Fylkesmannen innen 10. mars 2018. Selv om det i denne omgang er nok med en beskjed om at det krever erstatning, er det likevel ønskelig med en kort begrunnelse for kravet.

Med hilsen

Sveinung Bertnes Råheim (e.f.)
fylkesmiljøvern sjef

Christian Brun-Jenssen
seksjonsleder

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Mottakerliste:

Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Arbor Hattfjelldal		8690	HATTFJELLDAL
Nordland røde kors hjelpekorps	Postboks 63	8001	BODØ
Vefsn røde kors	Øyfjellgata 5	8651	MOSJØEN
Turistforeningene i Nordland	Sandgata 3	8006	BODØ
Nordland bondelag	Sjøgt. 15/17	8006	BODØ
Nordland zoologiske forening	Postboks 1301	8602	MO I RANA
Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Torstein Appfjell	Haustréis	8680	TROFORS
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	Mosjøen
NOF Nordland	Skogsøy	8700	NESNA
Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt v/ Knut-Tore Kappfjell	Majavatn	8680	TROFORS
NHO Nordland	Postboks 5250 Majorstuen	0303	OSLO
Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland	Eiavveien 5	8208	FAUSKE
Nordland Reindriftssamers Fylkeslag			
Hattfjelldal jakt og fiskelag v/leder		8690	HATTFJELLDAL
KS Nordland	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Helgeland museum avd. Rana	Postboks 98	8601	MO I RANA
Nordland bonde- og småbrukarlag			
Byrkije reinbeitedistrikt v/ Tor Enok Larsen	Fiplingdalen	8680	TROFORS
Grane kommune	Rådhuset	8680	Trofors
Hattfjelldal kommune	O.T. Olsens vei 3 A	8690	Hattfjelldal
Helgeland regionråd	Postboks 405	8801	SANDNESSJØEN
Statens vegvesen Region midt	Postboks 2525	6404	MOLDE
Allskog BA	Ingvald Ystgaards vei 13A	7047	TRONDHEIM
Vefsn JFF	Pb. 281	8651	MOSJØEN
Nordnorsk Reiseliv AS avd. Bodø	P.O.Box 434	8001	BODØ
Nordland fylkeskommune	Postmottak Fylkeshuset	8048	Bodø
Helgeland skogselskap	Tjøttaveien 300	8804	SANDNESSJØEN
Polarsirkelen friluftsråd	Moveien 24	8700	NESNA
Naturvernforbundet i Nordland	Baklandsveien 152	8646	KORGEN
NJFF Nordland	Prinsensgate 115	8005	BODØ